

Forfatter: Schandorph, Sophus

Titel: Udrag fra PER PÉRSEN

Citation: Schandorph, Sophus: "Fortællinger", i Schandorph, Sophus: *Fortællinger*, 1901, s. 403. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-schandorph02val-shoot-idm139709891600400/facsimile.pdf> (tilgået 06. august 2024)

Anvendt udgave: Fortællinger

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

Baas, løflede angergiven sine Øjne op mod det mørke Rum under Kostaldens Tag og bad Vorherre om at bøje Præstens Sind, saa han fik Lov til at gaa til Alters. Nu havde han jo ikke Sind til Piger mere . . . nej det var længe siden, at han havde faaet syndige Tanker ved at se et Fruentimmer i bar Særk, og han vilde love, saa vidt han kunde holde det, og hvis Vorherre selv vilde give ham Kraft til det, ikke paa Alterdagen at smage anden Spiritus end Altervinen.

Med en uhyre Selvovertindelse gik han til Præsten Søndagen før sin sædvanlige Altergangssøndag. Han havde af Ydmygelse taget en laadden Hue paa i Stedet for den gamle Cylinderhat.

Da han naaede Kroen, følte han en heftig Lyst til at gaa derind og skaffe sig Styrke til sin Samtale med Præsten med Over-skægget. Han standsede sin Gang, vendte om tre eller fire Gange under dybe Overvejelser. Han kom til det Resultat, at en grøn Mahrtbitter, den Jordemoderens Mand altid drak for sin Maves Skyld som en Slags Medicin, og en lille Hvidtøl til dog aldrig kunde være en Synd.

Han tog da de nævnte Drikkevarer og maatte indrømme, at de „lindede inden i ham“ og gjorde ham en Smule modigere. Han gik endog ret frejdig ind i Præstegaarden og bad om at faa Pastoren i Tale.

Der saa' rigtignok ganske anderledes fint ud i Studerekammeret end i den gamle Præsts Dage. Sikken en Masse Tæpper paa Gulvet og mellem Dørene! Sikken en Hob Puder paa Sofacen og de to Lænestole, og det var da ogsaa en urimelig Hob Skilderier, der hang paa Væggen! Og det undrede Per, at en hel Del af Menneskene paa de Billeder var helt nøgne, og at de fleste Fruentimmer paa dem allenfals ikke havde mere paa sig end Pigerne i Høsttiden. Barbenede var de da alle sammen ligesom fattige Kællinger og Børn om Sommeren.

Præsten vendte sig om mod den indtrædende. Var det en Præst? Ikke alene bar han Knevelsbart og Fip, men han havde en kort Jakke af dem, som Avlskarlen paa Røjlevgaard kaldte „Rumpeforkølere“ og et kalørt Slips.

Per stod og pillede Luven af sin laadne Hue. Han syntes, at Pastoren lignede mere en Hofjægermester end en Præst. Og saa var hans Øjesyn saa farlig hvast.

— Hvem er De? Hvad ønsker De? spurgte en skarpt klingende Stemme.

— Det er ikke andet end som mig, Deres Højvelærværdighed

Ellers er jeg ikke andet end som Røgter paa Røjlevgaard hos den unge Hornfeldt, men jeg har tjent baade hans Fa'r og hans Bedstefar, og ellers hedder jeg ikke andet end som Per Pérsen.

Præsten fæstede sit Blik endnu skarpere paa den krogede Skikkelse med det rynkede, røde Ansigt og de immergrødende matte Øjne, der var saa lyse som en „glasejøl“ Hests.

— Hm — naa — ja . . . jeg har hørt noget om Dem. De drikker Dem fuld, hver Gang De har nydt Nadverea . . . Kan De huske . . . eller véd De, hvad Paulus siger om det?

— Ja, jeg kan saamænd saa meget af min Lærebog udenad, om ogsaa det er over et halvt Hundrede Aar siden, at jeg gik op og „læse“.

— Ja, det er nu godt nok . . . men jeg spørger Dem igen: Véd De, hvad Apostelen Paulus siger om dem, der uværdig møder ved Herrens Bord?

Per Pérsen rødede om i sin Hukommelse efter de Skriftsteder, han havde lært uden at forstaa dem. Men han var saa angst som en teologisk Eksaminand ved det grønne Bord, greb saa ned i den uordnede Bunke, som laa gemt i hans Hjerne og sagde:

— Det sku' da aldrig være dette here?

Han ræmsede op i Læsetone:

„Ingen haver nogen Sinde hadet sit eget Legeme, men føder og vederkvæger det.“

Præstens Mund fortrak sig til et Smil.

— Ja, De kan nok pille ud af Skuffen, hvad der passer Dem. Nej, jeg tænkte paa de Ord: „Thi den, som æder og drikker uværdig, æder og drikker sig selv til Døen.“

— Ja, men se jeg har nu rigtignok aldrig mødt fuld; det er jeg først bleven, naar jeg gik fra Kirke, sagde Per, men saa har jeg ogsaa angret og ærgret mig hele fjorten Dage efter.

— Ja, jeg modtager Dem ikke til Alters . . . De har ogsaa levet i et usædeligt Forhold til en Pige, som tjente hos min Formand.

— Ja, men jeg tog hende jo dog lige godt, og hun ejede saamænd ikke to danske Skilling . . .

— Det gør intet med Hensyn til Deres Saligheds Sag. De havde avlet Barnet, før Kirken havde besøgt Baandet.

— Ja, men det gav den gamle Præst mig Forladelse for.

— Den Forladelse gælder til Wandsbeck, men ikke til Himmerig. De kommer i Helvede alligevel.